

Vlaams
Parlement

vergadering **C129**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 12 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de grotere cultuurcentra – 1022 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de evaluatiecyclus voor organisaties in het sociaal-cultureel volwassenenwerk – 1033 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over vrijwilligers voor jeugthuizen – 967 (2014-2015)	12

**VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de toekomst van de grotere cultuurcentra
– 1022 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, de positie van de grotere cultuurcentra – ik noem ze verder de vuurtorens – is al vele jaren voorwerp van debat. Ik vind niets nieuws uit. Het nieuwe Kunstendecreet en de interne staats Hervorming, en de uitvoering ervan, met name de inkanteling van de sectorale subsidies in het Gemeentefonds, zijn de aanleiding voor mijn vraag om uitleg.

De grote cultuurcentra zijn enerzijds een belangrijke voorziening voor de lokale gemeenschap voor cultuurspreiding, educatie enzovoort, maar anderzijds ook een organisatie die een belangrijke rol speelt in de spreiding van en educatie rond de kunsten. De schaal van hun werking overstijgt ook de gemeentelijke en stedelijke context. Het publieksbereik is veel ruimer dan de stad, het belang van de presentatie van kunsten ook veel groter dan de lokale bevolking. Een louter gemeentelijke aansturing klopt al vele jaren niet met de praktijk van de werking. Ik maak even een uitzondering voor Gent en Antwerpen omdat daar een specifieke regeling bestaat, die niet helemaal convergent is, maar dat is een andere realiteit dan de andere centrumsteden omdat de gespecialiseerde voorzieningen in die steden veel talrijker zijn.

Nu de subsidies worden ingekanteld in het Gemeentefonds, komt de bovenlokale werking nog meer onder druk. Waarom zouden stadsbestuurders een bovenlokale werking financieren? In vergelijking met andere sectoren kun je een analogie maken. Denk aan de problematiek van zwembaden waar in veel gevallen de eigen inwoners een lager tarief betalen dan mensen uit andere gemeenten. Dat bestaat ook op andere terreinen. Maar dit is ook een vrijetijdsterrein, vandaar de vergelijking.

Ze worden stedelijk aangestuurd, maar hebben een regionale werking. Het Gemeentefonds voorziet niet in een oplossing voor deze spanning, behalve dat het een aantal verzorgende functies verdisconteert in de berekening ervan. Er is een discussie in welke mate dat ook volstaat.

Die vuurtorens kunnen ook intergemeentelijk worden aangestuurd. Theoretisch is dat zeker juist, maar in de praktijk is daarvan geen enkel voorbeeld te vinden. Het enige voorbeeld is dat van de Warande in Turnhout, waar het provinciebestuur is bijgesprongen om die bovenlokale werking vorm te geven met een infrastructurele ondersteuning voor hun zwarte doos, maar ook voor de werking in dat extra gedeelte.

De aansturing klopt niet met de beleidsvoering. Dit was minder precair voor de interne staats Hervorming, al was ze ook aanwezig, dus de spanning kan alleen toenemen. De specifieke subsidie voor de vuurtorens zal onzichtbaar worden als de inkanteling en het Gemeentefonds helemaal rond zijn. Vandaar mijn vragen over de toekomst van die vuurtorens.

In mijn vraag om uitleg wil ik een aanzet geven voor een andere aanpak. Omdat ze een bovenlokale werking hebben en in centrumsteden zijn gevestigd, zouden ze ook deels op een andere manier kunnen worden gefinancierd, zonder dat daarvoor noodzakelijk meer middelen moeten worden uitgetrokken. Ik steun daarvoor op het nieuwe Kunstendecreet. Dat heeft het concept van functies ingevoerd. Twee functies passen als gegoten op de werking van de vuurtorens:

presentatie en participatie. Presentatie is het delen van het gecreëerde en geproduceerde artistieke werk met een publiek. Participatie is het ontwikkelen en toepassen van visie, concepten en processen die bijdragen tot de participatie als actieve deelname aan kunst.

Minister, zijn dat nu net niet de centrale functies van deze cultuurcentra? Ik suggereer om te overwegen die grote cultuurcentra (deels) in te kantelen in het Kunstendecreet. Waarom zeg ik deels? Omdat ik het ook zinvol vind dat er een bestuurlijke band blijft met het lokale bestuur. Ik beperk me tot de A-centra. Dit is een zeer open vraag. Ik wil die categorie vandaag niet afgrendelen. De A-centra krijgen 400.000 euro subsidie. U zou kunnen overwegen om die subsidie in twee delen te knippen. Bijvoorbeeld een basissubsidie via het Gemeentefonds toekennen met de nieuwe regeling, en de andere helft via het Kunstendecreet – 100.000 of 200.000 euro –, dan wel met een oormerking voor de cultuurcentra als groep.

Die tweede pot wordt dan verdeeld over dezelfde cultuurcentra op basis van kwalitatieve criteria en volgens de werkwijze van het Kunstendecreet, dus met beoordelingscommissies, advies enzovoort, maar duidelijk op een artistiek-kwalitatieve grond. Dit laat toe – een belangrijker argument voor mij – na te denken over de relatie tussen cultuurcentra en gesubsidieerde organisaties. Het laat toe partnerschappen en samenwerkingsverbanden te ontwikkelen tussen die beide groepen, wat zou kunnen leiden tot een betere en efficiëntere spreiding van gesubsidieerde gezelschappen en kunsten in Vlaanderen.

Dat laatste staat onder druk. We horen vaak, ook van gesubsidieerde actoren, dat hun werk te weinig wordt gespreid in de vuurtorens. Die hebben de neiging om het vrije circuit aan te spreken om financiële en andere redenen, en ook omwille van publieksvragen. Dat laat ik even in het midden. Er is een spanning als je de recto-verso leest. Er bestaat een artikel van Nederlandse collega's over diezelfde spanning tussen lokale theaters en hun absolute autonomie, en de gesubsidieerde gezelschappen in Nederland. Die spanning is daar nog groter dan in Vlaanderen.

De minister zou in zijn visienota ook een aandachtspunt kunnen maken van de samenwerking tussen de vuurtorens en de gesubsidieerde theatergezelschappen, dansgezelschappen, orkesten enzovoort. Ik weet dat ik nu ver ga. Ik suggereer maar: dat is mijn rol als commissielid en oppositielid. Er zou zelfs een overeenkomst tussen beide groepen in kunnen zitten om spreiding te regelen. Dat is een praktijk die bij ons niet bestaat, maar die in het buitenland frequent voorkomt. Grote 'boîtes' en grote gezelschappen maken er overeenkomsten onder impuls van hun overheid om zo de spreiding te maximaliseren.

U weet wel dat er nu vaak discussie is over een te hoge uitkoopsom of over de kans niet krijgen om te spelen. We spreken in elk geval over publiek geld dat wordt geïnvesteerd. Volgens mij zouden we er efficiënter mee kunnen omgaan. Natuurlijk moeten er goede normen zijn, moeten we kunnen meten en beoordelen. Ook moet de band met een stadsbestuur behouden blijven.

Nog even iets over een intergemeentelijke positie van die vuurtorens. Daar is veel voor te zeggen, zeker vanuit een theoretisch oogpunt. We zouden kunnen zeggen dat een bovenlokale verankering intergemeentelijk zou moeten kunnen. Het probleem is dat bijna alle gemeenten, ook die in de periferie van zo'n centrumstad en binnen de invloedssfeer ervan als we spreken in termen van publieksbereik, zelf een infrastructuur hebben. Bijna overal zijn er cultuurcentra, ook al zijn ze vaak van een andere categorie. Waarom zouden die gemeenten, die zelf een B- of C-centrum hebben, mee financieel investeren in een A-centrum in de aangrenzende gemeente?

Dat is heel erg moeilijk, tenzij we een intergemeentelijk breder kader zouden kunnen maken. En waarom niet? Er zijn voorbeelden van zwembaden waarvoor een

intergemeentelijke structuur wordt opgezet. Ik sluit ook deze piste niet uit. Ik zoek een oplossing om het op de ene of de andere manier mogelijk te maken. Zeker voor een B-centrum zonder A-centrum in de omgeving, zou zoiets realistisch kunnen zijn.

Dit zijn allemaal denkpijstes, dat weet ik, minister. We zouden ze kunnen uitwerken in een conceptnota. Ik zou dat kunnen doen. Ik heb nu toch ook al drie pagina's bij elkaar geschreven. Ik wil toch graag van u horen of u denk-oefeningen maakt in deze of gene richting, hoe u daartegenover staat. Geef toe, ik ben heel open in mijn vraagstelling. Ik meen wel dat we moeten durven nadenken over hun toekomst, over hun relatie met de gesubsidieerde kunsten en over hoe het verder zou kunnen gaan in het belang van de kunsten, van de spreiding en van het publiek.

Minister, ik heb daarom volgende vragen. Kunt u akkoord gaan dat er voor de grotere cultuurcentra een oplossing moet komen voor de spanning tussen stedelijk bestuur en regionale rol en opdracht? Valt het te overwegen om de grotere cultuurcentra al dan niet deels in het Kunstendecreet in te bedden? Verdient dit niet minstens meer onderzoek en debat? Zou een dergelijke denk-oefening niet dit jaar moeten worden gefinaliseerd, vooral omdat de inkanteling van het lokaal cultuurbeleid gepland is voor 1 januari van volgend jaar? Wat denkt u van de nood aan een betere samenwerking tussen de door het Kunstendecreet gesubsidieerde organisaties en kunstenaars, en de cultuurcentra? Zou het niet zinvol zijn dat een onafhankelijke studiegroep aan het werk wordt gezet om over dit spreidingslandschap na te denken? Is intergemeentelijke samenwerking voor de cultuurcentra een mogelijke piste? Ontwikkelt u andere perspectieven dan de geschetste?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, we hebben het over de cultuurcentra, in dit geval de A-centra, maar we weten allemaal dat er ook andere zijn. We kennen allemaal de waarde van de grote cultuurcentra, ik hoef er de loftrumpet niet opnieuw over te steken.

Ik begrijp dat wordt gezegd dat we de functie van de grote cultuurcentra moeten ondersteunen. Er wordt ook verwezen naar de Warande in Turnhout. Ik zal daar heel kort mijn mening over geven. Het was vroeger zo dat wanneer een gemeente of stad het financieel niet meer kon redden, de provincie als grote redder optrad. Als een gemeente er niet meer in slaagt om haar cultuurcentrum op een redelijke wijze te beheren, ook financieel, dan stel ik me toch vragen over die gemeente of stad, maar bon, dat is een andere zaak. Mijn stad is ongeveer even groot als Turnhout en heeft ook een regionale functie. Ik stel me er toch vragen bij, maar dit geheel terzijde.

De heer Caron verwees naar het intergemeentelijke niveau. Het klopt wat hij zegt. Er zijn grotere cultuurcentra en daarrond zijn er gemeenten met nog eens allemaal cultuurcentra, want er werden enorm snel cultuurcentra gebouwd. Toch geloof ik daarin. Ik vind dat het Kunstendecreet zich moet bezighouden met wat Vlaams relevant is, wat een 'nationale' Vlaamse relevantie heeft. Wat regionaal is, behoort volgens mij minder tot de taak van de Vlaamse overheid. Ik begrijp de vrees. Men denkt: we zijn een groot cultuurcentrum en de gemeenten rond ons zullen niet mee willen betalen. Ik geloof wel in regionale cultuursamenwerkingsverbanden. Het hangt er natuurlijk van af of men, als men dan toch een bovenlokale functie heeft, erin slaagt om heel de regio te bespelen. Dat zal de oefening zijn. Er zal ook een return moeten komen naar de andere gemeenten. Dat begrijp ik dus wel. Volgens mij moeten we toch in de richting van grotere cultuurregio's gaan, van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Dat zal niet anders kunnen. En daarbij moeten de cultuurcentra hun rol ten volle kunnen spelen.

Er is ook de volgende vraag. Als we dit doen en we nemen dit op in het Kunstendecreet, kan ik me wel voorstellen dat een aantal regionale kunstorganisaties een voordeel hebben in vergelijking met andere kunstorganisaties. Dat is ook een factor die zal meespelen.

Dat is wel zo. Er zijn voordelen: men is toevallig verbonden aan een instelling, men kan veel spelen, of het gaat om een kunstorganisatie in die regio. Het is maar een vraag die ik wil opwerpen. Met dit voorstel, denk ik, gaat men bepaalde middelen labelen voor bepaalde organisaties en dat is ook niet de bedoeling.

Dat zijn mijn vragen, en ik sluit me aan bij de vraag van de heer Caron.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik kijk uit naar uw antwoord op de pertinente punten en creatieve pistes die de heer Caron aangaf.

Mijnheer Meremans, uw opmerking over De Warande begrijp ik niet heel goed. Misschien moeten we dat buiten deze commissie eens bespreken. Ik denk niet dat ik uw mening deel.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Bedankt, mijnheer Caron, voor deze belangrijke vraag. Het is een vraag die we niet uit de weg kunnen of konden gaan. Het heeft veel energie gekost op het Kunstendecreet op de rails te krijgen en te houden. Dit spoort parallel met het Kunstendecreet. Ze zullen of zouden elkaar op den duur raken op de een of andere manier. Ik ben blij dat we het debat nu publiek aangaan, zonder dat we vandaag noch met uw suggesties noch met mijn antwoorden daarover het laatste woord zullen hebben gezegd.

Ik zal vandaag eerder globaal antwoorden op uw vragen. U zult merken dat sommige vragen meer en andere minder worden beantwoord. Met het eerste deel van mijn antwoord zal ik u niet verrassen, ik wil het toch nog eens zeggen.

In uitvoering van het regeerakkoord worden de sectorale subsidies met betrekking tot het lokaal cultuurbeleid, inclusief de middelen die toebedeeld werden aan de cultuurcentra, geïntegreerd in het Gemeentefonds vanaf 2016. De verdeling van het totale bedrag dat hierdoor wordt toegevoegd aan het Gemeentefonds, zal gebeuren overeenkomstig het aandeel dat de gemeenten in 2014 krijgen uit al deze subsidieregelingen samen. Om uitvoering te geven aan die beleidsintentie uit het regeerakkoord, hechtte de Vlaamse Regering op 30 januari 2015 haar principiële goedkeuring aan een voorontwerp van decreet waarin de bestaande sectorale regelingen met betrekking tot de subsidiëring van de lokale besturen grotendeels worden geschrapt behalve voor de Brusselse gemeenten, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de faciliteitengemeenten in de Vlaamse Rand rond Brussel.

Uw vraag om een voorafname te doen van de culturele enveloppe, bestemd voor de steden en gemeenten, strookt niet helemaal met het goedgekeurde regeerakkoord. Ik zeg niet 'strookt helemaal niet' maar wel 'strookt niet helemaal' – al moet u zich daar als lid van de oppositie helemaal niets aan gelegen laten.

Evenwel formuleer ik volgende gedachten en ik start met de sterktes van de cultuurcentra. Zij nemen een belangrijke, zelfs unieke rol op in het culturele landschap in Vlaanderen omdat ze meerdere functies combineren. Zij zijn een groot Vlaams podium waar een divers kunstenaarbod wordt gepresenteerd voor een even divers publiek. Zij zijn de plek waar professionele en amateurkunstenaars elkaar verrijken. Zij bieden creatiemogelijkheden voor jong en oud, voor professional of amateur. Zij zijn een thuis en partner voor het

middenveld, het vormingswerk. Zij zijn een vooruitgeschoven partner voor het onderwijs via de brede school, het deeltijds kunstonderwijs (DKO), het schoolaanbod en de scholenwerking in het kader van cultuur- en kunsteducatie. Zij zijn een ontmoetingsplek bij uitstek voor iedereen die creatief, participatief en lerend cultureel aan de slag kan.

Het zijn de lokale besturen die dit mogelijk maakten/maken, weliswaar met de steun van Vlaanderen, maar vooral omdat lokale bestuurders ervoor kozen om samen met hun bevolking en de cultuurprofessionals in de brede zin van het woord te investeren in cultuur. Dat is het goede deel van het verhaal, maar er hangen ook donkere wolken boven de cultuurcentra.

Het is voor hen niet altijd eenvoudig om een belangrijke regionale opdracht te blijven waarmaken. Die opdracht houdt het volgende in. De spreidingsopdracht blijven garanderen. Een rijke Vlaamse kunstenproductie uitbouwen met garantie voor evenredige presentatiemogelijkheden. Blijvend kwaliteit bieden met het gevaar dat lokale cultuurcentra – niet allemaal, en sommigen zullen het mij misschien kwalijk nemen, maar ik formuleer het beleefd – steeds meer veilig en toegankelijk programmeren en waarvan de publieke opdracht verwatert. De relatie met kunstensector blijven verzorgen en versterken. De hefboom en actor blijven in kunst- en cultuureducatie.

Ik ben er mij van bewust dat u deze vraag stelt om de onrust die er leeft bij de cultuurcentra enigszins weg te nemen. Ik erken die onrust en wil in het kader van mijn visienota Kunsten de aangereikte thema's meenemen. Het was sowieso al de bedoeling om dat te doen. Ik wil hier niet op 1 april een nota indienen die daar met geen woord over rept. Het zal trouwens iets meer dan een woord moeten zijn, want we moeten een aantal communicerende vaten in het oog houden.

Intergemeentelijke samenwerking blijft steeds mogelijk, maar ik pleit hier wel voor het autonoom initiatief van de gemeenten zelf op basis van gestelde noden en het draagvlak van de gemeenten, en op basis van eigen keuzes met betrekking tot de uitvoering van hun cultuurbeleid, in dit geval in een regionale context. Cultuurcentra kunnen in deze tussenruimte natuurlijk een cruciale rol spelen en niet alleen vanuit hun expertise inzake publieksbereik en cultuurspreiding maar net vanwege die verbindingskracht ten aanzien van andere sectoren en domeinen.

Als gemeenten ervoor kiezen een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid op te richten – het is een grote stap en weinigen doen het, maar de mogelijkheid bestaat dus – met het oog op een structurele samenwerking met betrekking tot afstemming van het culturaanbod en cultuurcommunicatie, kunnen ze nog altijd worden gesubsidieerd op basis van het decreet van 6 juli 2012 betreffende het Lokaal Cultuurbeleid.

Daar zit nog altijd een interessante basis. De vraag is of die basis op dit ogenblik niet te stroef is, of men niet echt 'all the way' moet gaan om daar te geraken. Maar in elk geval was de decreetgever, die soms achter de feiten aan loopt, toch op een bepaalde manier vooruitziend. Zei hij bescheiden. (*Gelach*)

Dit eerste punt neem ik mee in de visienota. Met het tweede punt, dat intergemeentelijke verhaal, zijn we nog niet op het einde. Het derde punt dan. Net zoals ik daarnet over de rol van de bovengemeentelijke bibliotheekwerking sprak, zullen ook hier in het provinciale dossier – zelfs al zijn er niet zoveel provinciale cultuurcentra naast de daarnet genoemde Warande in Turnhout – dat debat van het Kunstendecreet en dat van de cultuurcentra elkaar beginnen te raken, maar daarom niet in de negatieve zin. Ook met de rol van de centrumsteden daarin kan rekening worden gehouden. Ik ben voorzichtig. Ik denk dat dat een goed uitgangspunt is. We zien daar op dit ogenblik nog niet het einde van de oefening.

Het monitoringsysteem dat we voor lokale besturen op punt willen stellen, en dus ook voor de cultuurcentra, moet het mogelijk maken om doelgerichter aan de slag te gaan, ook met het eengemaakte steunpunt LOCUS-Bibnet, dat de opdracht krijgt in deze veranderende context steun te bieden waar het voor de verdere ontwikkeling van het lokale cultuurbeleid en dus ook voor de cultuurcentra een meerwaarde betekent, bijvoorbeeld op het vlak van digitalisering, cultuureducatie en beheersvormen. Ik wil deze toegevoegde meerwaarde graag gestalte geven in overleg met de sector.

Ik ga nog niet in op uw concrete, zeer precieze techniek. Maar ik denk dat een aantal van mijn antwoorden toch al raakpunten hebben met een aantal van uw vragen. Die discussie over conceptnota's, resoluties of andere zaken, los van het initiatief, dat ik geheel aan uw zijde laat, moeten we zeker voeren in de bespreking van de visienota. Er moeten op dat ogenblik duidelijkere stellingnames zijn.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik vind het een interessant antwoord om op verder te bouwen. Het lijkt alsof ik haast wil maken, alsof ik de inkanteling van de sectorale subsidies wil tegengaan. Dat is niet echt zo. Ik ben er geen fan van, maar ik leg mij neer bij de situatie zoals ze is en bij de keuze van de regering. Alleen denk ik dat het precairder wordt om na te denken over de anomalie die al vele jaren in het decreet zit, namelijk de bovenlokale werking van de A-centra versus de vooral lokale financiering van de werken. Dit is het momentum. De provinciale rol verandert, de inkanteling gebeurt.

Anderzijds merk ik dat er steeds meer problemen zijn in de afstelling van spreiding en productie. De productiekant behoorde historisch tot het Kunstdecreet, terwijl de spreidingskant in het lokale cultuurbeleid zat. Dat was de verdeling. Nu wordt die scheiding grotendeels opgeheven. De functiepresentatie zit in het Kunstendecreet. Dat is een totale nieuwigheid. Met die zeven taken van de cultuurcentra zegt u zelf dat hun rol op het vlak van de creatie op veel plaatsen sterk is toegenomen. Neem het voorbeeld van De Warande: hoeveel organisaties hebben daar al niet een basis gevonden om op te groeien? Ik denk aan de film, de strip, HETGEVOLG en Stap, die dan van de wal geduwd zijn en een zelfstandig leven zijn gaan leiden. Die interactie is interessant. We moeten steeds meer durven na te denken over de grenzen tussen de genres.

Minister, ik kijk uit naar wat u in uw visienota gaat schrijven over de raakvlakken. Ik ben echt bekommerd om het achteruitgaan van de kwalitatieve programmering van onze gesubsidieerde gezelschappen. Ik wil niets afdoen van de verdiensten van de A-centra. Dat lijkt dan zo. Maar ze zitten toch in heel veel logica gevangen, waardoor dat ook gebeurt. Ik zeg niet dat het hun schuld is. Een deel van de verantwoordelijkheid ligt bij de gesubsidieerde gezelschappen. Tegen welke condities gaan ze waar spelen, enzovoort. En het waarom: dat soort vragen, dat moet echt eens uitgeklaard worden.

Er moeten daar stappen worden gezet. Ik wacht uw visienota af. Ik weet dat de A-centra aan een externe consultant hebben gevraagd om een visienota over hun toekomst te schrijven. Ik heb die tekst nog niet. Hij zal er de komende maanden wel zijn. Ik hoop dat dat het debat mee zal voeren. Ik weet dat het de indruk kan wekken, maar ik wil ook niet neerkijken op de B- en de C-centra. Ik ben indertijd cultuurfunctionaris van een D-centrum geweest. Toen bestond die categorie nog. Nu noemen wij dat een gemeenschapscentrum. Ik kijk er zeker niet op neer, integendeel. Alleen, hun rol en opdracht zijn anders. Dat moeten we ook durven te zeggen. In die zin is een taakverdeling zinvol. Ik wacht verder af. Ik wacht op de teksten. Dan zien we wel hoe een en ander kan evolueren.

Ik weet niet of een loutere inkanteling van een groot centrum in een stedelijke context, weliswaar met alle nuances van monitoring en steunpuntondersteuning, goed is. Het zou wenselijk zijn dat er banden blijven bestaan met het Vlaamse niveau. Al is het maar om de coördinatie en de spreiding te verbeteren. We zullen creatief moeten nadenken over hoe dat moet. Hopelijk kan ik dat de komende maanden samen met u doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de evaluatiecyclus voor organisaties in het sociaal-cultureel volwassenenwerk – 1033 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, de evaluatiecyclus is afgerond. Dat gebeurde niet zoals decretaal is bepaald op 31 december 2015, maar enkele weken later. 14 van 122 sociaal-culturele organisaties ontvingen in augustus een negatieve eindevaluatie. Eigenlijk is dat een relatief klein aantal; in de kunstensector is de in- en uitstroom veel groter. 11 van deze organisaties dienden bij de administratie een bezwaarschrift in. De administratie liet zich niet door hun argumentatie overtuigen en legde het hele dossier voor aan de beroepscommissie. Deze beroepscommissie boog zich intussen over de dossiers van 6 verenigingen, 1 beweging en 4 vormingsinstellingen. Zij ging in 4 van de 11 dossiers in tegen het negatieve advies van de administratie en gaf dus een positief advies. De procedure voor de kunstensector is verschillend, want deze beroepscommissie gaat over de formele aspecten van de beoordeling, en niet over de inhoudelijke aspecten.

U verkoos om in deze vier gevallen – voor twee verenigingen en twee vormingsinstellingen – het positieve advies van de beroepscommissie te volgen en hen dus te blijven erkennen. Opmerkelijk is het advies van de beroepscommissie over het beroep dat werd ingesteld door een beweging. Dat dossier werd niet inhoudelijk geëvalueerd: enkel de procedurele afwikkeling werd onder de loep genomen. Ook dat leverde een positief advies op dat door u werd gevolgd. Uiteindelijk bleven er dus negen organisaties achter met een negatieve evaluatie. Zij zullen gevoelig moeten inleveren op hun subsidies. Het zou gaan om ongeveer 10 procent.

Minister, over welke elf organisaties gaat het? Welke worden na hun beroep heropgevestigd? Waarom hebt u de adviezen van de beroepscommissie gevolgd en niet die van de administratie? Ik wil benadrukken dat mijn vraag niet 'gekleurd' is. Ik wil geen oordeel vellen over uw beslissing, maar wel uw motieven kennen waarop uw beslissing steunt. Ik heb geen banden met de betrokken organisaties; mijn vraag is ingegeven om klaarheid te willen scheppen over de besluitvorming. Zijn uw motieven gelijklopend voor de vijf gevallen? Hoe beoordeelt u de procedurele problemen bij die ene beweging die in beroep ging? Welke lessen kunnen hieruit worden getrokken? Waarom besliste u niet met respect voor de decretaal vastgelegde timing? Werden de organisaties verwittigd van het uitstel? Zijn alle beslissingen ondertussen aan de betrokken organisaties meegedeeld? Welke financiële gevolgen heeft de negatieve beoordeling voor de negen organisaties? Gaat het inderdaad om een vermindering van de subsidies met ongeveer 10 procent?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik heb een bijkomende vraag. Zijn er organisaties bij die voor een tweede beleidsperiode op rij een negatieve eindevaluatie hebben gekregen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Voorzitter, collega's, de elf organisaties die een bezwaarschrift hebben ingediend tegen hun negatieve eindevaluatie zijn de volgende. Het betreft zes verenigingen: ATB-de Natuurvrienden, het Forum van Vlaamse Vrouwen, het August Vermeylenfonds, het Willemsfonds, VOSOG-Scouting voor Volwassenen en de Federatie van Zelforganisaties in Vlaanderen (FZO-VL). Er is één beweging bij: het Koerdisch Instituut. Het betreft ook vier vormingsinstellingen: Uitstraling Permanente Vorming (UPV), de Halewynstichting, Het Vlaamse Kruis en het Vormingsinstituut Rode Kruis. Drie organisaties hebben geen bezwaarschrift ingediend tegen hun negatieve eindevaluatie: één vereniging – de vormingsdienst van het Liberaal verbond voor Zelfstandigen – en twee bewegingen – Merhaba en Toemeka. Ik heb beslist om het advies van de beroepscommissie te volgen. Dat betekende dat Het Vlaamse Kruis, het Vormingsinstituut Rode Kruis, het Willemsfonds, de Federatie voor Zelforganisatie Vlaanderen en het Koerdisch Instituut een positieve eindevaluatie kregen.

Het eindadvies is gebaseerd op de in het decreet uitvoerig beschreven evaluatieprocedure en het evaluatiemodel dat in overleg met de sector is opgemaakt. Zo formuleert de administratie een eindadvies op basis van drie elementen: de controle van voortgangsrapporten, financiële verslagen en begrotingen; een controle ter plaatse van de realisatie van een activiteit, en ten slotte, een bezoek ter plaatse door een visitatiecommissie. De beroepscommissie baseert zich bijkomend ook op de mondelinge verdediging van de organisaties om tot een eindadvies te komen. De betrokken organisaties focussen in hun mondelinge toelichting op de vaststellingen die de administratie maakte in het kader van de eindevaluatie. Ze krijgen dus de mogelijkheid om nieuwe elementen aan te dragen. Voor sommige dossiers kan deze procedure leiden tot een tegenstrijdig eindadvies van de beroepscommissie en de administratie.

Omdat ik terdege rekening heb gehouden met alle ingebrachte evaluatieargumenten, heb ik voor Het Vlaamse Kruis, het Vormingsinstituut Rode Kruis, het Willemsfonds en de Federatie voor Zelforganisatie Vlaanderen het advies van de beroepscommissie zonder meer gevolgd. Wat betreft het Koerdisch Instituut oordeelde de beroepscommissie dat de negatieve eindevaluatie van die beweging niet behouden kon blijven omdat de beoordeling procedureel onredelijk zou zijn verlopen. De beroepscommissie gaf in die zin noch een positief, noch een negatief advies over de eindevaluatie. Hoewel de decretaal voorgeschreven procedure en vooropgestelde planning reglementair zijn gevolgd, klopt het dat de timing van de verschillende stappen in de evaluatiecyclus voor het Koerdisch Instituut erg krap was, waardoor de beweging weinig tijd had gekregen om zich aan te passen. Daarom koos ik ervoor om hen alsnog het voordeel van de twijfel te gunnen en nam ik een positief eindbesluit. Het procedurele probleem bij de beoordeling van het Koerdisch Instituut had vooral te maken met het feit dat deze organisatie, die op het einde van de beleidsperiode werd gevisiteerd, minder tijd had dan andere organisaties om tijdens de lopende beleidsperiode concrete verbeteracties voor te leggen of door te voeren. Bij de herziening van het decreet zal ook de evaluatieprocedure worden herbekeken.

Op 14 en 18 november 2014 vergaderde de beroepscommissie. Op 2 december 2014 ontving ik van mijn administratie het advies van de beroepscommissie. Na alle ingebrachte adviezen en argumenten in kaart te hebben gebracht, besliste ik wel degelijk binnen de decretaal voorziene timing, namelijk op 18 december 2014. Bijgevolg was het ook niet nodig de organisaties te verwittigen van een uitstel, want

dat laatste was er niet. Aan alle veertien organisaties die in augustus een negatieve eindevaluatie kregen, werd op 16 januari 2015 een brief met mijn definitieve beslissing verstuurd. Ik geef toe dat er dus een time lapse is overgegaan.

De organisaties die in augustus een brief kregen met het nieuws van een positieve eindevaluatie, kennen de implicaties hiervan. Voor de vormingsinstellingen en de verenigingen betekent dit dat hun subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode gelijk blijft. De positief geëvalueerde bewegingen hebben de mogelijkheid om een financieel behoefteplan in te dienen. In die zin zou een afzonderlijk schrijven hier geen meerwaarde bieden.

Voor acht organisaties betekent deze negatieve beoordeling een daling van 10 procent op de subsidie-enveloppe voor de volgende beleidsperiode. Voor een organisatie, het Liberaal Verbond voor Zelfstandigen, een vormingsdienst, betekent het een daling van 20 procent op de enveloppe voor 2016-2020. Deze organisatie kreeg voor de tweede keer op rij een negatieve eindevaluatie. Ook daar zijn er dus contacten geweest. Zij hadden er geen probleem mee omdat ze erkenden dat ze substantieel in gebreke waren gebleven. Zij zoeken wel naar beterschap. Dat was dus een meer dan sportieve opstelling.

De vraag of de gevolgen evenredig zijn met de beoordeling doet weinig ter zake. De sancties zijn bepaald in het decreet. Wat ik wel kan zeggen, is dat ook de consequenties van de eindevaluatie deel uitmaken van de herziening van de regelgeving voor het sociaal-cultureel werk voor volwassenen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, het ging in het begin nogal snel bij het opsommen van de namen. Ik zou het fijn vinden om puur informatief een kopie te krijgen van het lijstje.

Uw antwoord is glashelder. Ik heb wel nog twee kleine opmerkingen.

Gods wegen zijn ondoordringelijk en die tussen kabinetten en administraties soms nog meer, waardoor brieven wel eens verlate data krijgen. Dat is jammer voor de betrokken organisaties, die waarschijnlijk op hete kolen zaten.

Ik heb u ook gevraagd of u de gevolgen evenredig acht met de negatieve beoordeling. U bent een slimme minister – maar dat wisten we al langer dan vandaag –, want u fietst handig om de grond van die vraag heen. Als ik die vraag stel, dan vraag ik eigenlijk of u het oké vindt dat iemand die een negatief advies krijgt, maar 10 procent moet inleveren. U bent slim geweest door daar niet op te antwoorden, maar u hebt wel opgemerkt dat er toch een nieuw decreet komt en dat daarin een nieuwe evaluatie zal worden opgenomen, waarvan akte.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik wil zeker niet de Visigoot zijn met het slagzwaard.

Als ik u goed begrijp, minister, dan verliezen de organisaties die een tweede negatieve evaluatie hebben gekregen, 20 procent van hun werkingsmiddelen na een eerste keer 10 procent. Dat betekent dat een organisatie heel lang kan blijven met diverse negatieve evaluaties. Een organisatie die dus geen goed werk levert, krijgt subsidies terwijl organisaties die wel goed werk leveren, eigenlijk zouden moeten kunnen worden beloond. Ik deel dit gewoon mee in het licht van de komende besprekingen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over vrijwilligers voor jeugthuizen – 967 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Caroline Bastiaens

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp-a): Jeugthuizen vervullen een belangrijke functie van het jong zijn. Het is een plaats waar jongeren elkaar ontmoeten, waar ze hun leefwereld kunnen verbreden, waar ze nieuwe mensen leren kennen en waar ze zelf kunnen instaan voor het reilen en zeilen van de zaak. Net zoals in lokale jeugdbewegingen dragen jongeren hier verantwoordelijkheid, vaak bijgestaan door lokale besturen die de huurprijs van het pand betalen, een deel van de energiekosten betalen of een werkingstoelage verlenen.

Recent bereikten me ernstige berichten van jeugthuizen uit verschillende regio's. Ik heb het over mijn eigen regio, Kortrijk, waar twee jeugthuizen worden bedreigd en over een jeugdhuis in Zottegem. Ze kampen allemaal met een tekort aan vrijwilligers. Jeugthuizen doen inspanningen om nieuwe mensen te rekruteren. Een antwoord dat vaak wordt gegeven is dan: "En wat schuift dat?". Dat is typisch voor het verenigingsleven, niet alleen voor de jeugthuizen, maar bij de jeugthuizen is er geen afgebakend parcours zoals in een jeugdbeweging, waar jongeren aan het einde van de rit nagenoeg automatisch in de leiding terechtkomen.

Formaat is zich bewust van deze problematiek. In hun jaarverslag omschrijven zij althans verscheidene drempels voor vrijwilligers. Een van deze drempels is dat jeugthuizen de neiging hebben altijd uit hetzelfde netwerk te rekruteren. Dat heeft ook tot gevolg dat jeugthuizen soms worden gereduceerd tot een harde kern van bezoekers waar anderen misschien niet snel naar toe zullen gaan. Maar de belangrijkste drempel schijnt blijkbaar de perceptie van jeugthuizen te zijn. Jeugthuizen worden door jongeren en hun ouders gepercipieerd als een ongestructureerde vrijetijdsbesteding en als asociaal met de buurt. Dat stond dus in het rapport, dat zijn niet mijn eigen woorden.

Steden en gemeenten hebben daar al op ingespeeld. Sommige sloten met Formaat een specifieke overeenkomst, die als doel heeft om noodlijdende jeugthuizen te helpen. Ik heb een samenwerkingsovereenkomst bij me van een jeugdhuis uit Kortrijk met Formaat. Daarin staan een aantal concrete doelstellingen zoals het organiseren van een kwalitatief vormingstraject. Ze moeten ook op een duurzame manier de erkende Kortrijkse jeugthuizen opvolgen. Ze moeten tijdig een jeugdhuis met weinig vrijwilligers ondersteunen en daartoe de tools en begeleiding geven. Ze moeten ook een imago-traject opstarten, waarbij de jeugthuizen bekender worden bij het jonge publiek om ook nieuwe vrijwilligers aan te trekken.

Minister, bent u op de hoogte van deze problematiek? Ik vermoed van wel. Welke maatregelen zult u hiervoor nemen? Welke rol legt u vast voor Formaat? Is het verder uitwerken van de overeenkomsten tussen Formaat en steden en gemeenten een optie? Zijn er nog steden en gemeenten die zo'n samenwerkingsovereenkomst hebben? Voorziet u ook in maatregelen voor jeugthuizen die geen lid zijn van Formaat, want dat zijn er toch nog altijd een pak?

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Waarom heb ik interesse voor jeugthuizen? Niet alleen heb ik mijn medewerker weggeplukt uit een jeugdhuis, ik heb ook een jeugdhuis laten oprichten in Dendermonde. Er zijn nu vier, bijna vijf jeugthuizen op een bevolking van 44.000 inwoners. Dat is niet slecht. Een

jeugdhuis stopte omdat er problemen waren met het huurcontract of de betaling van de huur en omdat er amper vrijwilligers waren. Er is toen een oproep gekomen, en het is opnieuw opgestart dankzij een aantal vrijwilligers.

Wat mevrouw Soens zegt, klopt. Er is een probleem. Er is al heel veel voor de jeugd. We vissen allemaal in dezelfde vijver. Het is ook zo dat jongeren wel graag naar fuiven gaan, maar dat ze die niet zo graag zelf organiseren. Dat heb ik ook laten onderzoeken. Er zijn heel wat bekommernissen, regulitis en dergelijke. In het regeerakkoord staat dat we daar iets aan zullen doen, dat we de regulitis zullen tegengaan. Dan zijn we opnieuw bij de lokale besturen en gemeenten aanbeland. Zij hebben volgens mij de taak om de jeugdhuizen te promoten en het vrijwilligerswerk te stimuleren. Zij staan het dichtste bij de burger. Als eerste lijn moeten zij daarin hun verantwoordelijkheid nemen. De Vlaamse overheid kan daarin, eventueel via een tussenorganisatie als Formaat, ondersteuning bieden.

Mevrouw Soens, u zei dat er een negatieve perceptie bestaat over jeugdhuizen. *(Opmerkingen van mevrouw Tine Soens)*

Dat blijkt inderdaad uit onderzoek. Maar ik stel vast dat ouders nog altijd liever hebben dat hun kinderen naar het jeugdhuis gaan dan naar grotere gelegenheden die ver buiten de regio liggen. Dat heeft natuurlijk te maken met de investeringen die steden en gemeenten willen doen in de jeugdhuizen. Aan een jeugdhuis dat er belabberd uitziet, kan de gemeente ondersteuning bieden zodat de nodige infrastructuurwerken kunnen worden gedaan. De gemeente kan ook bemiddelen met de lokale buurt. Als jeugdschepen heb ik ook een aantal keren moeten bemiddelen in de buurt, waar er heel wat commotie was ontstaan rond jongeren die om 4 uur 's morgens het jeugdhuis verlieten en luider praatten dan gewoon. Als gemeente heb je de verantwoordelijkheid om daarin te bemiddelen en naar oplossingen te zoeken.

Minister, het is een problematiek die ons allemaal aanbelangt. Ik kijk dan ook uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Ik stel voor dat we eerst kijken naar de resultaten van een onderzoek naar jeugdhuizen dat in opdracht van de afdeling Jeugd van het Vlaams ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media in 2013 – dus nog relevant – werd gedaan door de Vives Hogeschool uit Kortrijk in samenwerking met de TOR-groep (Tempus Omnia Relevat, Onderzoeksgroep voor de studie van tijd, cultuur en samenleving) van de VUB. Hierbij werd een representatieve steekproef van een tachtigtal jeugdhuizen bevroegd.

Uit dit onderzoek blijkt dat de jeugdhuizen gemiddeld kunnen rekenen op 17 vaste en 26 losse vrijwilligers. Jeugdhuizen hebben gemiddeld meer vrijwilligers als ze met beroepskrachten werken, naarmate ze een betere infrastructuur hebben, gezonde financiën en een goede relatie met de buurt en het stads- of gemeentebestuur. Daarnaast leggen jeugdhuizen met meer vrijwilligers vaker de nadruk op instuif, hechten ze meer belang aan het bieden van een zinvolle vrijetijdsbesteding en het aanleren van verantwoordelijkheid.

Vrijwilligers zijn vrijwilliger in het jeugdhuis vanwege de sfeer, het thuisgevoel, het amusement en de vrienden. Zo eenvoudig kan het leven zijn. Pas in tweede instantie, zo leert ons het onderzoek, spelen het zichzelf ontplooiën en idealistische motieven naar anderen of de samenleving een rol. De grootte van de vrijwilligerskern, hun visie en onderlinge band zijn belangrijke elementen voor een goede werking en de tevredenheid van de bezoekers. Scholenbezoek is voor veel jeugdhuizen een effectieve manier om meer vaste en losse vrijwilligers aan te trekken.

Een op twee jeugdhuizen ziet het tekort aan vrijwilligers als een mogelijke dreiging. Bijna de helft van de jeugdhuizen maakt zich ook zorgen over het feit dat vrijwilligers zich te weinig inspannen. Meer dan zes op tien jeugdhuizen geven aan moeilijk opvolging te vinden voor het huidige bestuur. Een derde van de vrijwilligers geeft aan moeite te hebben met de tijd die het vrijwilligerswerk hen kost. Het respect van de andere kernvrijwilligers, het krijgen van een kleine, al dan niet in natura, vergoeding, maatschappelijke appreciatie en appreciatie van de omgeving dragen dan weer bij aan hun tevredenheid.

Toch maakt men zich veel minder zorgen over een dalend bezoekersaantal of over concurrentie van andere vormen van vrijetijdsbesteding. Zowel de bezoekers als de vrijwilligers zijn voorstander van een voldoende divers publiek en willen een open werking hebben. Aan de andere kant zorgt de dynamiek van jeugdhuizen wel voor informele groepsprocessen die vaak minder zichtbare drempels doen ontstaan, bijvoorbeeld door muziekkeuze of soms door de kleur van een jeugdhuis. Ik was onlangs op bezoek in een jeugdhuis in Lier. Ik zal straks uitleggen waarom zij wel een nieuwe kern van mensen hebben kunnen aantrekken. Er waren vooral dames bij. Het eerste wat zij hebben gedaan, is het herschilderen van het jeugdhuis in een andere kleur. Ook dat kan dus een rol spelen.

De jeugdhuisverantwoordelijken zien zelf volgende zaken als belangrijkste drempels om nieuwe jongeren bij het jeugdhuis te betrekken: het beeld of de vooroordelen van de jongeren ten opzichte van het jeugdhuis, het niet kennen van andere jongeren in het jeugdhuis, een gebrekkig onthaalbeleid en het feit dat het jeugdhuis te weinig bekend is in de buurt. Telkens meer dan de helft van de respondenten ging akkoord met deze stellingen.

Ongeveer een derde van de jeugdhuisverantwoordelijken gaat akkoord met de stelling dat sommige ouders geen vertrouwen hebben in het jeugdhuiswerk. Eveneens een derde geeft aan dat een heersende groep nieuwkomers weghoudt uit het jeugdhuis. Tot zover de cijfers. Waarschijnlijk hebt u hetzelfde onderzoek gelezen als ik. Het is niet slecht om naast de absolute cijfers ook even de nuance te geven.

Wat doen we daar nu aan? Vooreerst is er de subsidiëring die we toekennen aan de gemeentebesturen voor het ondersteunen van het lokaal jeugdwerk. Gemeenten kunnen die middelen gebruiken, en dat doen ze ook, voor de ondersteuning van de lokale jeugdhuizen, zowel voor de werking als voor de infrastructuur.

Daarnaast subsidiëren we Formaat. Voor de periode 2007 tot 2009 bedroeg die subsidie ongeveer 650.000 euro per jaar. Voor de volgende periode van 2010 tot 2013 werd dat opgetrokken tot 800.000 euro. Momenteel bedraagt de subsidie jaarlijks zo'n 1.144.500 euro. Ook al werd in dit laatste bedrag een compensatie van ongeveer 63.000 euro opgenomen voor het wegvallen van provinciale subsidies, dan nog moet men toegeven dat het hier om een substantiële verhoging gaat. Gelukkig maar.

Wij verwachten dan ook van Formaat dat de vereniging de lokale jeugdhuizen bijstaat bij hun vrijwilligersbeleid. Een van de doelstellingen uit de subsidieovereenkomst betreft de ondersteuning van zowel leidinggevenden, als van vrijwilligers in de jeugdhuizen. Zo worden jaarlijks tweehonderd van de jeugdhuizen bezocht, wordt er jaarlijks gepeild naar de noden en behoeften van de leidinggevende kaders van de jeugdhuizen en wordt er ingezet op de vorming en opleiding van zowel de vrijwillige bestuurders van de jeugdhuizen als van de beroepskrachten.

Ten slotte wordt er ook geïnvesteerd in regionale overlegplatformen voor de bestuurders en de werkgevers. Wanneer gemeentebesturen met Formaat een

overeenkomst sluiten die als doel heeft noodlijdende jeugdhuizen te helpen, dan kan ik dat alleen maar toejuichen. Ik denk niet dat de Vlaamse overheid daarbij een bijzondere taak heeft. Zoals gezegd ondersteunen wij vandaag beide partijen.

Het is niet zinvol in de plaats te treden van hen die de expertise hebben inzake jeugdhuiswerk, noch in die van hen die de kennis hebben met betrekking tot de lokale noden en situaties. Ook dat deel van mijn antwoord zal u wellicht bekend zijn.

Tot slot wijs ik er nog op dat sinds een paar jaar de Vlaamse overheid aanvullend projectsubsidies toekent voor projecten van jeugdhuizen. Hiermee worden vandaag een veertigtal jeugdhuizen in Vlaanderen financieel ondersteund. Deze subsidie is bedoeld voor de aanwerving van een beroepskracht met als doel een project uit te werken dat de artistieke expressie bij jongeren bevordert of een project dat de ondernemingszin bij jongeren aanscherpt.

In de praktijk stellen we vast dat deze input van middelen en personeel ook zorgt voor een verhoogde betrokkenheid van vrijwilligers bij de jeugdhuiswerking. Dit kon ik zelf ook vaststellen en vernemen van jeugdhuisverantwoordelijken, onder meer op de dag van de jeugdhuizen in Lier op 15 november 2014, waar men voor de artistieke projectpoot had gekozen.

De reacties over de aantrekkingskracht van nieuwe vrijwilligers en bezoekers waren zeer lovend. In de projectaanvraag geven jeugdhuizen expliciet aan hoe ze vrijwilligers zullen betrekken bij de uitvoering van het project, op de meeste plaatsen maken vrijwilligers dan ook deel uit van de stuurgroep die deze projecten in goede banen leidt. Ik wijs er trouwens op dat het vermelde onderzoek een positieve samenhang zag tussen de aanwezigheid van professionals en vrijwilligers.

Een ander positief effect van deze projectsubsidie is dat jeugdhuizen een ruimer publiek blijken aan te trekken. Jongeren die voorheen niet naar het jeugdhuis kwamen, nemen deel aan activiteiten en workshops, nieuwe jongeren voelen zich aangesproken door de projecten die worden opgezet door het jeugdhuis. Als het bereik van het jeugdhuis uitbreidt, kan dat ook op langere termijn een positief effect hebben op de werking ervan.

Om in aanmerking te komen voor de projectsubsidie, wordt als voorwaarde gesteld dat meer dan de helft van de leden van de algemene vergadering jonger dan 30 jaar moet zijn. Dat zet jeugdhuizen ertoe aan permanent te streven naar verjonging en vernieuwing van het bestuur en zo vrijwilligers extra te motiveren hun verantwoordelijkheid op te nemen binnen dit bestuur.

Wat met jeugdhuizen die geen lid zijn van Formaat? Uiteraard is het lidmaatschap van Formaat geen vereiste om in aanmerking te komen voor deze projectsubsidies. En uiteraard kunnen gemeentebesturen net zo goed jeugdhuizen subsidiëren die geen lid zijn van Formaat. De vrijheid van vereniging betekent uiteraard ook de vrijheid om geen lid te worden van deze of gene vereniging. Om gebruik te kunnen maken van de geboden ondersteuning is lidmaatschap in principe wel een vereiste.

Tot slot geef ik ook nog mee dat ik, vanuit mijn bezorgdheid voor het belang en welzijn van deze vrijwilligers en zoals ook opgenomen in het Vlaams regeerakkoord en in mijn beleidsnota, het initiatief zal nemen om uit te zoeken hoe een gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid er zou kunnen uitzien. De bescherming van vrijwilligers is nu te fragmentair geregeld, met diverse ongelijkheden tot gevolg. De toenemende bureaucratisering zet een rem op het vrijwilligerswerk.

Ik wil dan ook – minimaal wat mijn bevoegdheden betreft, bij uitbreiding als coördinator wat ook andere bevoegdheidsdomeinen betreft – een traject opzetten

waarbij de stakeholders uit verschillende sectoren worden betrokken en waarbij ze een probleemstelling formuleren rond vrijwilligerswetgeving, versnippering van informatie en regulitis, en hieraan doelstellingen, oplossingsrichtlijnen en hefboomen koppelen om dit gecoördineerd vrijwilligersbeleid te realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik zie zeker een taak voor de Vlaamse overheid. U zei zelf dat u coördinerend minister bent voor de vrijwilligers. Ik ben dan ook blij dat u een initiatief zult nemen voor een gecoördineerd vrijwilligersbeleid. Is er al een timing? Wanneer ongeveer mogen we dat verwachten?

We hebben het al vaak gehad over middelen voor lokale besturen. De sectorale subsidies worden ingekanteld in het Gemeentefonds. Ik ken uw standpunt en dat van de meerderheid, u kent ook het onze. Ik hoop dat die middelen voor de jeugthuizen gevrijwaard zullen blijven.

In verband met de regulitis sluit ik me heel graag aan bij het betoog van de heer Meremans. Het kan zeker een manier zijn om de vrijwilligers te ondersteunen.

Wilt u de komende legislatuur blijven inzetten op de projectsubsidies voor jeugthuizen? Of wilt u ze afbouwen?

Minister Sven Gatz: Aangezien ik net aangaf dat de projectsubsidies voor mij heel of toch behoorlijk succesvol zijn, moeten we er zeker verder op inzetten. De twee inhoudelijke poten waarop ze nu steunen, de artistieke expressie en de ondernemingszin, kunnen in de loop van de legislatuur samen met de sector herbekeken worden. Dat is ook in de vorige legislatuur zo gebeurd. We moeten er zeker op inzetten.

Wat betreft uw vraag over de timing van het traject voor het vrijwilligersbeleid, zowel in deze sector als in het algemeen, wil ik graag met een conceptnota komen in het najaar. Ik kijk even in de richting van de commissiesecretaris. Heel binnenkort zullen de indicatieve timing, de chronologische tabel met u worden gedeeld, ze zijn alvast intern onderweg. U zult uit de indicatieve timing voor dit jaar kunnen afleiden waarom dit eerder in het najaar gepland is: er is al heel veel gepland in het voorjaar. Het staat wel degelijk op de agenda van dit jaar om substantiële stappen voorwaarts te zetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.